

B A J A - B Á C S K A

Nemzeti Múzeum

Budapest

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
FERENCIEK-TÉRE 2. SZÁM.
Telefon

Felolós szerkesztő és felelős kiadó:
D. KNÉZY LEHEL

Szerkesztő:
BIRÓ LÁSZLÓ

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Negyedévre helyben és vidéken . . . 6 P
Egy hónapra . . . . . 2 P

Julius első napjaiban megindulnak a megyében a Zöldkeresztes egészségházak építésének munkálatai.

A Baja-Bácska ép az elmúlt napokban számolt be a megyében a közeljövőben meginduló nagyszabású — a szociális és kulturális célt szolgáló építkezésekről. E cikk keretében adtunk hírt arról is, hogy a zöldkeresztes egészségházak terveit most készítik az Országos Közegészségügyi Intézet mérnöki osztályában.

Mint most értesültünk, a tervek elkészültek és a tervező mérnökök, akik a kivitelezést is irányítani fogják a jövő hó első napjaiban érkeznek Bajára, majd ezt követően azonnal megindulnak az építkezések munkálatai.

Meghalt Erdélyi Gyula ny. helyettes polgármester — főjegyző.

Erdélyi Gyula ny. helyettes polgármester — főjegyző tegnap 89 éves korában elhunyt. Erdélyi Gyula 1848. október 2-án született és iskolának elvégzése után a közigazgatási pályára lépve, a város szolgálatába állott. Dr. Hegedűs Aladár polgármestere idején mint helyettes polgármester — főjegyző működött, míg 1916-ban negyven évi szolgálat után nyugalomba vonult.

Halálának hírére a város-házára és a Kereskedelmi Kaszinóra kitzittek a gyászlobogót. Temetése kedden délelőtt lesz az izz. temető halottsházából.

Ismét gróf Teleki József vbt. bácsmegeyi földbirtokost választotta elnökévé a Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület.

A Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület szombati rendes közgyűlésén, melyről lapunk más helyen adunk részletes beszámolót, ismét elnökévé választották gróf Teleki

József v. b. t. t., bácsmegeyi földbirtokost, az országos nevű magyar agrár politikust, aki

nagy szaktudással és ügyszere-ttel állott a múltban is az egyesület élén. A közgyűlés

egyhangú lelkesedéssel, eljén-zéssel fogadta az elnökválasztást.

Bácsbodrog vármegye gazdaparlament-jének ülése a megyeházán.

Vitéz dr. Bajsay Ernő alispán a Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlésén kijelentette, hogy mindent elkövetnek a tompai és kelebiai nyilaskeresztes izgatók és munkásbujtogatók megfékezésére.

Báró Podmaniczky Attila megdöbbenő leleplezései.

Szombaton délelőtt kilenc órákor tartotta a Bácsbodrog Vármegyei Gazdasági Egyesület vitéz dr. Bajsay Ernő alispán elnöklése alatt izgatató választmányi ülést — a tagok rendkívüli érdeklődése mellett. Az ülésen részt vett dr. báró Vojnits Miklós országgyűlési képviselő és Balog Sándora Dunatiszakai Kamara igazgatója is.

Az elnöki megnyitó után az izgatató választmányi ülés előkészítette a közgyűlésre az egyesület 1937. évi munkaprogramját, az 1936. évi zárszámadást és az 1937. évi költségvetést, majd foglalkozott az izgatató választmányi ügykörébe tartozó át és leiratokkal. Sajnálatlalt vette tudomásul az izgatatóválasztmány, hogy a gyümölcs és bor vasuti szállítási tarifája jobban már nem mérsékelhető; elhatározta, hogy átír az alispáni hivatalhoz az ebadó szabályrendelet módosítása érde kében; hogy a tanfolyam több pat kányirtó kutya legyen adómentesen tartható.

Tudomásul vette a választmány, hogy a Gazdák Biztosító Szövetke zete továbbra is fizeti az évi 800 pengő támogatást; hosszasan foglalkozott idb. [Willmann János azon írásbeli indítványával], hogy a Gazdasági Egyesület írjon fel a kormányhoz a gazdaságosságok mielőbbi és végleges rendezése érdekében; vitéz dr. Bajsay Ernő alispán indítványára és Medveczky Károly gazdasági főtanácsos hozzászólása után kimondta a választmány, hogy a kérdést a legközelebbi választmányi ülésen — amikor idb. Willmann János is jelen lehet, újból napirendre tűzi.

Az izgatató választmányi ülés után ugyancsak vitéz dr. Bajsay Ernő alispán elnöklése mellett megkezdődött a Gazdasági Egyesület

rendes közgyűlése, melynek központjában báró Podmaniczky Attila megbízottsági tagnak bácskai földbirtokosnak Tompa és Kelebia községek lakosságának társadalmi békéjét és létalapját egyaránt veszélyeztető nyilas mozgalommal összefüggő felszólalása állott.

Tompán és Kelebián már 1200 főre emelkedett a nyilasok száma.

Báró Podmaniczky Attila, mint legutóbb a gazdasági egyesületek egyesített választmányi ülésén, ismételt felhívta a figyelmet arra a nemzeti veszélyre, amit ez a szélsőséges mozgalom magában rejt. Lehetetlennek tartja, hogy lelketlen izgatók a földműves, illetve az aratómunkások megfélemlítésével és félrevezetésével uszítsanak. A legzomoribb a dologban, hogy ezek a szegény felrevezetett emberek, akiket hangzatos, felelőtlen ígéretekkel a főmunkaidőszakra, amikor biztosítani kell az élelmiszerellátást, visszatartanak a munkától, télen kenyér nélkül maradnak és a hatóságok lesznek kénytelenek segítségükre jönni a nincstelen időkben. Az idei napszámok 25—30 százalékkal magasabbak, mint az elmúlt évben, egy házaspár az aratási időszak alatt 17 mázsa bura bért keres, még sem lehet megspárizni. Ez a nyilascégér Tompán és Kelebián már 1200 tagot számlál. A legerélyesebb hatósági beavatkozást, az izgatók és bujtogatók ki nyomozását és példás megbüntetését kéri, mielőtt ez a mélyly továbbterjedne.

Közigazgatásilag és rendészetiileg kell elintézni a kérdést.

Az elhangzottakhoz elsőnek Ro-

senberg Mátyás szólt. Kijelenti, hogy a helyzetet nem látja ilyen szigoruan elbirálandónak. Kizárólag közigazgatási és rendészeti kérdések tekintik az ügyet és úgy hiszi, amint Bőszörményieket először is idejében elintézték, most sem lehet baj. Az a véleménye, hogy a kérdés nem is ide tartozik, hanem a hatóságé.

Báró Podmaniczky Attila: Igenis, ez a kérdés százszázalékosan idertartozik, mert a gazdák ovatosságára és komoly magatartására nagy szükség van.

Nem a szerencsétlen félrevezetett embereket, hanem a bujtogatókat kell megbüntetni, mondotta az alispán.

Vitéz dr. Bajsay Ernő alispán elnök arról tájékoztatta a közgyűlést, hogy a hatósági intézkedések már megtörténtek. A legzigoribban járnak el az izgatók ellen, mert nem a szerencsétlen félrevezetett emberek, hanem a felbujtókat a hibások. Péterfia Fülöp főszolgabíró már utasítást kapott, hogy a helyzetet kivizsgálja. Arra kéri a gazdákat, hogy ha valahol az aratási munkát a gazdasági munkások megfogadják, azonnal jelentsek a szolgabíróknak s ne álljanak el az azonnali elővezetéstől. Megállapítja, hogy a kérdés csakugyan közigazgatási és rendészeti kérdés, de nem ért, ha a gazdák is nyitott szemmel járnak.

Sok a csavargó, kevés a rendőr.

Az alispán megnyugvást keltő válasza után Bernáth Zoltán szólt a kérdéshez. A rendőrlétszám kibővítését minden szempontból kívánatosnak és főleg több sürgőstnek tartja, mert például Jánosalmán és Illánc környékén az összesen nyolc rendőr

Nyaraláshoz: Böröndöt, inget, kalapot, női fehérműt stb.
Fürdéshez: ruhát, köpenyt, cipőt, táskát, pyamát stb.

OLCSÓN

Reinhardt divatcsarnok

á r u s i t.

a csavargók leigazolására sem elégszerű.

Elűntek a gazdasági munkások.

Hajdu Géza a kisszállási uradalom igazgatója teljesen osztis báro Podmaniczky megállapításait. Ez a szélsőséges mozgalom csakugyan nem tekinthető munkabér kérdésének, mert a munkások felemelt napszámberékekkel sem hajlandók dolgozni, pedig valóban számolni kell a nyugtalanító kérdéssel; mi lesz ezekkel az emberekkel a téli időszakban? A gazdasági munkások elűntek és ma a kisszállási uradalmak valamennyi dolgozó emberét az arafásoknál kell összpontosítani és minden más munkát abba kell hagyni, hogy itt el ne késsenek.

Vitéz dr. Bajsay Ernő: a hatóságok résen állanak.

Az édeskes vitát az előző alispán fejezte be, aki valamennyi felszólalónak adott válaszában kijelentette, hogy a megye vezetősége, illetve az érdekelt hatóságok résen állanak és a közigazgatás és rendészet tényezői mindent elkövetnek, hogy a visszas állapotok a kívánt mederbe terelődjenek.

A Városi Mérnökök Országos Szövetségének tanulmányi csoportja Baján.

Tegnap délután négy órakor érkezett Bajára a Városi Mérnökök Szövetségének harminchalföldi tanulmányi csoportja. A csoportot ünnepélyes keretek között a városháza közgyűlési termében dr. Puskás Dezső helyettes polgármester fogadta.

A fogadtatás után a vendégek levonultak a Nemzeti Szálló teraszára, majd az esti órákban a helyi mérnöki kar kalauzólása mellett megtekintették a Türr István emlékművel, a transzformátor állomást, a dunai hídfeljártót és a vasúti hidat, a vármegyeházát, majd fél-

kilencor a Hősök Emlékműve előtt tisztelegtek a Déry heriban, melyre koszorút helyeztek.

Este bankett volt a vendégek tiszteletére a Nemzetiben, melyen Bencze Béla m. kir. műszaki főtanácsos köszöntötte a tanulmányi csoport

tagjait, kiknek nevében Berzenczey Domokos Szeged városának műszaki főtanácsosa köszönte meg a szíves fogadtatást.

A vendégek ma reggel kilenc óra kor folytatták utjukat Szegedre.

A szabadkai löverseny.

Irta: **Berezsky Andor** ny. huszár őrnagy.

(Már nem egyszer elhangzott a kívánság: a lötenyésztes fokozására a régi Bácska löversenyeit keltsek újra életre a megyében. Régi emlékek kelnek most életre a szabadkai löversenyekre való visszamemlékezés során azokból a sorokból, melyeket mai számunkban kezdünk el folytatásokban közölni.)

A déli déli városok közül a leg híresebb löverseny volt a szabadkai. A szabadkai löversenyre a szomszéd vármegye urai is eljöttek, ha nem is a verseny iránti érdeklődésből, de azért, hogy ezekkel a kedves bácskai barátokkal egy-két vig estét eltölthessenek.

A 3 as huszárók is átvonultak a versenyre. Az érkezőket a Bárány előtt Simon bácsi várta, nemcsak tárt karokkal, hanem rogyásig terített asztallal is. A dezsőné alatt Becsei Gida is betévedt a Bárányba. Ideges volt, mert Eszter lovasa lekésett a vonatról.

— Bandi! Téged kereslek egy

kérésrel. Lovagold délután Esztert, melynek lovasa lekésett a vonatról.

— Szívesen lovagolnám Esztert, de én csak „szakaszlovás” vagyok. A versenyeket ezredünkben De genere Kuli, (Szemere Kálmán) és Wiszki (Wiszkidenszky Géza) főhadnagyok lovagolják.

A sok rábeszélés és Pommery hatása alatt mégis vállaltam a lovaglást. Eszter gyönyörű tollú volt, de szerlelt ideges. Nem lehetett reá felülni. Már úgy volt, hogy kimarad a versenyből, de akadt két erőművész, kik fejét lehúzták. A felülés pillanatában csapták le a zászlót. Mivel csak egyik oldalról engedték a száron, Eszter fejéről leesett a kantár. Kantár nélkül száguldott velem Eszter a rudli után.

Szerencse, hogy szűgye felfogta a kantárt, így volt mibe kapaszkodnom. A pályán baktattam a csoport után. Az egyenesben megkezdődött a finis. Eszter a nagy csat-

totatástól és kiabálástól megijedt, kitört a pályáról. Végigszalagolt a versenyben gyönyörködő bunyevő aszszonyokon és befutott velem a ruhatérba. Jó, hogy ezt a karámalaku deszkaalkotmányt odoiszhábbálták, mert különben elfutott volna velem Becsére.

Este 9 kor volt a versenyvacsora. Az asztalfőn mindig a királynőt termető „Szlárdka” prezidált. Szlárdka még most is oly szép és bájos, mint 30 évvel ezelőtt volt. Egy napot sem öregedett meg. Szemei most is úgy ragyognak, mint az Algán ékszer. Nem régen láttam a balatonon. A trojanicát Simon bácsi és Pista „köszöngette”. A billikenek kezelője Pilák (Pilaszanovics József) és Józsi (Antonovics József) doktor volt. András (Lichtenekhe-András) bácsi vette át az elesetteket és sebesülteket. Ő volt állandóan a báli szanitéc. A zenét 300 forint átalányért Piros Józsi szolgáltatta. Aki ezt megtoldotta, csak 100 forintossal tette.

(Folytatása következik).

Éjszakai nótázásból hatóságai közeg elleni erőszak lett.

Az elmúlt éjszaka a vasúti park előtti utrészén hangosan énekelve haladtak Müller István és ifj. Frank János napszámok, úgy hogy az őrszemes rendőrnek kellett csendre inteni őket. A figyelmeztetésre Müller szembeszávalva a rendőrrel tiltakozott a beavatkozás miatt, míg ifj. Frank tüzelte barátját a rendőr megtámadására. Müller neki is rontott a rendőrnek, aki azonban pillanatok alatt ártalmatlanná tette Müllert és úgy őt, mint társát megbilincselte, hogy a központi ügyeletre elhoáltassa. Utközben mindketten megszöktek, de rövid hajszá után sikerült elfogni őket.

Előállításuk és kihallgatásuk után mindkettőjüket őrizetbe vették.

Stráfkocsi eladó.

Érdeklődni lehet Spitzer méz-égetőnél, Budapesti ut.

Járványos időben ne kérjen kölcsön lázhőmérőt a szomszédjától mikor már P 1'60-ért

hiteles lázhőmérőt kaphat

Majtinszky-nál.

Egészségügyi és betegápolási cikkek legolcsóbb beszerzési helye.

Óra-, Ékszer-, Ezüstáru-, Alpaccaáru-, Ólomkristály dús választékban.

Régi ékszerek, briliáns és törött arany beváltás a legmagasabb napi árban.

Sajat javítóműhely! — Telefon: 2—93. szám.

Sziklai órás-ékszerész Gróf Zichy Bódog-tér 2.

Eredeti zacskó 2 darabbal..... P. 0.24
Eredeti doboz 20 darabbal..... P. 1.80

Furcsa visszásság ütötte fel fejét a hetipiacokon.

Az I. foku Iparhatóság és a rendőrség figyelmébe.

Különös panaszos levelet börtölt ma a posta. Azt panaszolják a levelet aláírók, hogy a hetipiacokon mind több és több árus tagadja meg az árusítást, ha a vevő egy kiló, vagy annál kevesebb mennyiségű árut akar venni.

A panaszoslevélből idézzük egyebekben az alábbiakat:

„A hihetetlen mérvű drágulás, mely a zöldségek és gyümölcsök árát megemelte, különös magatartásra késztetett az árúslók közül többeket. A példa ragadós voltánál fogva érzékenyen sújtja ép azt a társadalmi réteget, mely a magasra ötként árák miatt bevásárlásait a legzserényebb keretek között tudja csak eszközölni.

A legutóbbi két hetipiacon meglepéssel fogadta a vásárlóközönség, hogy nem egy helyen megtagadták kiszolgálását, mert zöldségek felelőből vagy gyümölcsből egy kilót, vagy ennél kisebb mennyiséget akart vásárolni. Úgy vélik, a hatóságok

figyelmét elterelték ezek a jelenségek, melyeknek az ellenőrzés fokozásával hamarosan véget lehetne vetni és a visszaesőket — akik az egyszerű felemelés után sem térnek el állásponanjuktól — a termelői igazolvány megvonásával kellene sújtani.

Miután magunk is osztjuk, hogy ezen állapot megszüntetésére az illetékes hatóságoknak minden tőlük telhető meg kell tenniük a vásárlóközönség megóvása céljából, felhívjuk az I. foku Iparhatóság és a rendőrség figyelmét az ily irányú ellenőrzése is és a helyzettel visszaélőkkel szembeni szigorú eljárásra.

— **Bucsu ünnepségek Baján és a vidéken** A bajai belvárosi plebánia templomban holnap ünneplik a templom védőszentjének szent Péter és szent Pál apostolok ünnepét. Felsőszentivánon és a szomszédos Érsekújváron tegnap voltak a sokkás ücsuk.

Szandalettek strand és divat-

cipők

Fischer Pál Rt. cipőraktárában, ezeltől

Fenyvesi Áruház, Baja Gr. Zichy Bádogh-tér 4. szám.

Emésztési gyengeség,

vérzegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, egekémák, fúrunkulások eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan szabályozza a belk annyira fontos működését és a vért biztonságosan felfrissíti. Az orvosi tudomány számos vezérferfia meggyőződött arról, hogy a valódi **Ferenc József** víz mint alapos és kellemes hashajtó mindig kitűnően beválik, miért is szoptató nőknél elválasztáskor kiterjedten alkalmazzák. Orvosok is ajánlják.

tanítójelölt járt. A tanító- és tanítónőjelöltek száma összesen 9540. Évenként ennek körülbelül egyötöde kap oklevelet, tehát évenként 1900-zal növekedik az állatalan tanítók létszáma

HIREK

— **Lapunk.** — Péter-Pál ünnepe után, — szerdán délután a rendes időben jelenik meg.

— **Bucsu Garán.** Tegnap tartották meg a garai bucsut, mely mozgalmas volt és azon Bajáról is sokan vettek részt.

— **Az iparegyesület új elnöke.** Az Országos Iparegyesület a Tolnay Kornél halálával megüresedett elnöki széket dr. Kenéz Béla ny. miniszterrel töltötte be.

— **A csávoji adminisztrátor.** Az elhunyt Peires János csávoji esperesplebánus helyére adminisztrátornak Lovas István bícsalmási káplánt nevezte ki az érseki hatóság

— **Sporteredmények.** Ferencváros—Slavia 3:1. Lazio Róma—Hungária 3:2. Austria—Bologna 5:1. Young Fellows—Vienna 1:0.

DVTK—PVSK 4:1. Az országos vidéki döntőből a PVSK kiesett. Tovább ment a Váci SE és az ETO. A DVTK már a döntőben van.

URÁNIA

Szombaton, vasárnap, hétfőn, kedden

|| 4 napig mutatjuk be az utószezon legnagyobb és legszebb műsorát! ||

Hetenként egyszer láthatom

Ragyogó zenés vígjáték 10 felv. —: Főszereplők: **Perczel Zita, Kabos Gyula, Vaszary Piri, Mály Gerő stb.**
Második filmünk:

A negyvenéves asszony

A szezon legszebb filmje 12 felvonásban.
Mindkét filmet egy műsorban mutatjuk be.

Ékszer, ÓRÁT, EZUST ÉS ALPACKA TÁRGYAKAT olcsón AZ UJONANNYILT

Pallós (Pálcsics) Miklós
ékszerész, órás és műötvösnél vásárolhat.

Óra- és ékszer javítások,

valamint

új ékszerek szakszerűen

KÉSZÜLNEK!

Baja, Erzsébet királyné-utca 8. (Fogt. tem. vállalat mellett.)

**Fagyaltgépek,
ételszekrények,
ételborítók,
szunyoghálók,**

olcsón beszerezhetők

Utry-nál

Baja Erzsébet királyné utca 38.
Telefon: 280.

— **Kinevezés.** A szegedi pósta igazgatóság a b-jai II. számú honok és szállásvárosi postahivatal átszervezésével kapcsolatosan Szöllösi Matildot postamesternővé kinevezte.

— **Képesítési eredmények a tanítónőképzőben.** A bajai anitónőképzőben Agyal János vizgabiztos, a pécsi tankerületi főigazgató ság tanügyi segéditkárának vezetésével lefolytatták a képesítővizsgálatokat. Képesítőre jelentkezett huszonegy tanítónőjelölt, akik közül hat jeles, tizenegy jó öt elégséges eredménnyel végzett.

— **Halott ember hajtotta a kocsit a hercegszántói országúton.** Egy kéllovas, lával megrakott kocsit haladt szombaton délután Hercegszántó felé az országúton. Gyalogosok vették észre, hogy a kocsit hajtó — Lakatos János gyanúsan fekszik a fa tetőjén. Megállítolták a kocsit és ijedten tapasztalták, hogy Lakatos holnan fekszik kocsiján. Valószínűleg szívsérülésű ölle meg.

— **Főrájás, idegesség, hypochondriás állapotok** gyakran a leg-rövidebb idő alatt megszűnnek, ha bélműködésünket reggelenként egy pohár lertuészetes „**Ferenc József**” keserűvízzel elrendezzük. Orvosok is ajánlják.

Laptulajdonos:
Dr. KNÉZY LEHEL.

KOMOLY, JÓ, MODORU
KISZOLGÁLÓ LEANY
ÜGYES ÉRTELMESES FIUT

tanulónak

vagy

kifutónak

felvesz

REINHARDT DIVATCSARNOK.

II. Lakatos Misi cigányzenekara

Dobszay-nál

a Dunaparton, a hajóállomás mellett.
Minden este friss halpaprikás!
Szunyogmentes
kerthelyiség!
Kirándulók találkozó helye!

Saját gyártmányu

**kertszékek,
asztalok,
nyugágyak**

kapható

Utry-nál

Baja Erzsébet királyné u. 38.

Burkoló

anyagok

Egyszerű cement

Díszes "mosaik

Márvány

Járda

Fayence (csempé)

Mettlachi (ágyag)

lapokat

legszebb kivitelben
nagy választékban
szállítunk!

Lap elhelyezést
vállalunk!

KÉMÉNYAJTÓK
betonból.

Előnyei:
olcsó, nem rozsdásodik
és könnyen kezelhető.

Grünhut és Társa

tégla- és cementárugyár

Telefon: 160.

BAJA.

Telefon: 160.

Ötletes és jövedelmező

üzleti vállalkozáshoz

megfelelő tőkével rendelkező

társat keresek.

Cím a kiadóban!

**Tartóshullám és
hajfestés mestere**

Kemény **hölgyfodrász**

Minden igényt kielégítő **mozaik és
cementlapok, betonárak
műkőművek, siremlékek**

legmodernebb kivitelben,

valamint beton és műkőművekhez az összes anyagok
legolcsóbban beszerezhetők:

BAJAI és DELY

cementárugyárban

Baja, Világos-utca 8. szám. — Telefon 2—25.

Kedvező fizetési feltételek. Gyártmányainkért szavatolunk.

Kombinált szobák nagy választéka!

EBÉDLŐK
HÁLÓK
URISZOBÁK

POLLÁK

bútorárúház

Baja, Kossuth Lajos utca.

SZOLID ÁRAK!

Kedvező fizetési feltételek.

Elsőrangú a anyag és munka garantiával.

**Nemzeti
Szálló**

kádfürdői

naponta reggel 8 órától este 10 óráig a közönség

rendelkezésére állanak!

nyomtatványok

BÁLI MEGHÍVÓK
NÉVJEGYEK
ESKUVÓI MEGHÍVÓK

BAKANEK és GOLDBERGER
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

**olcsón
készülnek**